

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2015

aruandeaasta lõpp: 31.12.2015

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Junior Achievement Eesti

registrikood: 90000587

tänava/talu nimi, Lauteri 3

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 10114

telefon: +372 5030477, +372 6210998

e-posti address: epp@ja.ee, junior@ja.ee

veebilehe address: www.ja.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	21
Bilanss	21
Tulemiaruanne	22
Rahavoogude aruanne	23
Netovara muutuste aruanne	24
Raamatupidamise aastaaruande lisad	25
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	25
Lisa 2 Raha	26
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	27
Lisa 4 Varud	27
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	28
Lisa 6 Materiaalne põhivara	28
Lisa 7 Kasutusrent	28
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	29
Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	29
Lisa 10 Annetused ja toetused	31
Lisa 11 Tulu ettevõtlusest	31
Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	32
Lisa 13 Tööjõukulud	32
Lisa 14 Seotud osapooled	32
Aruande allkirjad	34
Vandeauditiitori aruanne	35

JUNIOR ACHIEVEMENT EESTI 2015. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANNE

Majandusaasta

1. jaanuar 2015 – 31. detsember 2015

Adress	Lauteri 3, 10114 Tallinn	
Registrikood	90000587	
Tegevjuht	Epp Vodja	
Sidevahendid	Tel	6210 998
	Faks	6816 875
	e-post	junior@ja.ee
Põhitegevusala	Majandus- ja ettevõtlusõppe korraldamine	
Ettevõtluse vorm	Sihtasutus	

Sisukord

JA Eesti 2015. aasta tegevusaruanne	3
JA Eesti areng.....	3
JA Eesti kollektiiv ja juhtimine	3
Tähtsamad saavutused 2015. aastal	4
Projektid.....	5
Õppematerjal	6
Koolitused ja üritused õpetajatele	7
Eesti tasand.....	7
Rahvusvaheline tasand	7
Koolitused ja üritused õpilastele	8
Eesti tasand.....	8
Piirkondlik tasand	13
Rahvusvaheline tasand	14
Järelkasv.....	14
Koostöö ja toetajad	15
Partnerid	15
Toetajad	15
Vabatahtlikud.....	17

JA EESTI 2015. AASTA TEGEVUSARUANNE

JA EESTI ARENG

2015. aasta oli JA Eestile mitmete uute suundade ja projektide alguse aasta. Alustasime Interreg Central Baltic programmi käigus rahvusvaheliste õpilasfirmade loomist, alustasime aktiivselt mentorite kaasamist õpilasfirmade programmi, taaskäivitasime õpilasmentorite programmi ning jätkasime JA Gruusia mentororganisatsioonina.

2015. aastal alustasime esimest õpilasfirma programmi mõju-uuringut Eestis, osaledes viies riigis läbi viidavas uuringuprojektis ICEE.

Rõõm on märkida, et kasvanud on eraisikute toetus JA Eestile.

2014./2015. aastal õppis JA Eesti programmide järgi ligi 11000 õpilast 164 erinevas koolis. Haridustasemetel järgi jaotusid õppurid järgnevalt:

Algkool (7 sammu): 51 koolis, 3531 õpilast

Põhikool (Inimene, ettevõtte, maailm): 56 koolis, 1585 õpilast

Gümnaasium (Majandusõpe ja õpilasfirma kokku): 118 koolis, 5556 õpilast

sh õpilasfirma programm: 78 koolis, 233 õpilasfirmat, 956 õpilast

JA programmist Töövarjupäev võttis 2015. aastal osa ligi 3000 noort.

JA Eesti tegevuse põhisuunad 2015. aastal olid vastavalt põhikirjale ja missioonile:

- 1) õppematerjalide koostamine, välismaterjalide eestindamine;
- 2) majandus- ja ettevõtlusõpetajate ettevalmistus ning täiendkoolitus Eestis ja välismaal;
- 3) programmiga seotud õpilasürituste korraldamine;
- 4) õpilaste lähetamine välisvõistlustele, konverentsidele ja muudele õppeüritustele;
- 5) ühiskonna teavitamine ettevõtlushariduse vajalikkusest.

JA EESTI KOLLEKTIIV JA JUHTIMINE

JA Eesti *nõukogu* koosseisus toimusid 2015. aastal suured muudatused. Pärast pikaajalist tööd soovisid nõukogust lahkuda Silva Tomingas, Helmer Jõgi ja Tauno Vanaselja. 11. juunil võeti JA Eesti nõukogusse vastu kaks uut liiget – JA vilistlane ja investor Oliver Peek ja ettevõtja Paavo Pilv; 24. novembril liitus vilistlane ja UC Rendi juht Ivar Jegerson. Nõukogu kinnitati 24. novembril 7-liikmelisena: Rein Loik (esimees), Ene Andrushevitsus, Kristine Ross, Peeter Tohver, Paavo Pilv, Oliver Peek ja Ivar Jegerson.

JA Eesti ei maksa oma nõukogu liikmetele palka.

JA Eesti **nõukoja** liikmetena tegutsesid 2015. aastal Silja Enok, Tõnu Erin, Helje Jaarma, Kaire Jõe, Talvi Järv, Sirje Kasendi, Margit Luts, Elbe Metsatalu, Ene Saar, Margot Sarv, Niina Sidorenko, Mari Suurväli, Jüri Toit, Jelena Vassiljeva, Angela Leppik, Karmo Kurvits, Piret Viil, Helle Roop, Ülle Seevri ja Kaia Tamm. Juurde lisandusid Reet Bobõlski Rakverest, Janeli Virnas Tartust ja Merlin Müür Otepäält.

Juhatus töötas 2015. aastal kolmeliikmelisena – Epp Vodja, Merike Elmik ja Kersti Loor.

Põhitöötajate hulgas oli 2015. aastal vähe muudatusi. 2015. aastal töötasid JA Eestis Merike Elmik koolitusjuhina, Aljona Kantor (osalise tööajaga) IT-juhina, Kersti Loor partnersuhete juhina, Riin Saar uurimis- ja arendusjuhina, Maria Abel projektjuhina (osalise tööajaga) ja Epp Vodja direktorina. Kommunikatsioonijuht Kaarel Kallas lahkus töölt 2015. aasta juunis. 2015. aasta septembrist õnnestus meil võtta tööle programmijuht Elbe Metsatalu.

TÄHTSAMAD SAAVUTUSED 2015. AASTAL

Eesti õpilasfirmade programmi aasta suursündmus – Eesti õpilasfirmade laat oli taaskord üle aegade suurim. Paremate müügivõimaluse pakkumiseks õpilasfirmadele korraldasime laada teistkordselt üheaegselt kahes kaubanduskeskuses – Kristiine keskuses ja Rocca al Mare keskuses. Laadal osales 160 õpilasfirmat – 90 Kristiines ja 70 Rocca al Mares. Laadal osalesid ka välisõpilased Gruusiast, Türgist ning Eesti lähiriikidest.

Eesti õpilasfirmade võistlus toimus 7. mail Tallinnas Mektorys. Kuna õpilasfirmade tase on aastatega tugevasti tõusnud, kasvatasime finalistide arvu 20ni. Võitjaks krooniti Miina Härma Gümnaasiumi õpilasfirma Wooch.

19. mail võttis Eesti õpilasfirmade võistluse finalistide vastu peaminister Taavi Rõivas. Vastuvõtul andis peaminister üle aukirjad Aasta Ettevõtlusõpetajale 2015 Krista Savitschile Tabasalu Ühisgümnaasiumist ning JA Eesti Aasta mentorile Kari Maripuule, kes oli mentoriks samuti Tabasalu Ühisgümnaasiumis.

Jätkus Välisministeeriumi arenguabi projekt JA Gruusia toetuseks. 2015. aastal võtsid kaks Gruusia õpilasfirmat osa Eesti õpilasfirmade laadast Tallinnas Kristiine keskuses. JA Eesti koolitajad külastasid 2015. aasta mais Gruusiat, kus elati kaasa Gruusia õpilasfirmade võistlusele, koolitati õpetajaid ja mentoreid ning viidi ka õpilastele läbi 12-tunni innovatsioonilaager. JA Eesti projekti toel sai Gruusia parim õpilasfirma osa võtta Euroopa õpilasfirmade võistlusest Berliinis, mis oli nende jaoks märkimisväärne sündmus ning suurepärane kogemus. Välisministeeriumi arenguabi programmi toetusega on saavutatud JA Gruusia õpilasfirma programmi uus ärkamine Gruusias. Õpilasfirmade juhendajad said juurde rahvusvahelist kogemust ja õpilased ning õpetajad leidsid uut motivatsiooni. Märnatavalt on laienenud programmis osalevate koolide arv. Kõige olulisem projekti tulemus on aga see, et Gruusia organisatsioon liitus JA Euroopa võrgustikuga.

Haridus- ja Teadusministeerium hakkas 2015. aastal ette valmistama suurt ettevõtlusõppe ja ettevõtlikkusõppe arendamise programmi (EETA), mille töögruppides on ka JA Eesti spetsialistid aktiivselt osalenud.

2015. aasta 26.- 28. juunil toimus Mentorite Metsakool, millega käivitasime õpilasmentorite programmi. Programm on suunatud õpilasfirma vilistlastele, kes soovivad oma teadmisi ja kogemusi jagada noorematele. Suvekoolist võttis osa 55 õpilast. Sügisel jätkasime õpilasmentorite koolitustega, kus andsime neile teadmisi juhtimisest, enesejuhtimisest ning protsesside optimeerimisest.

2015. aasta sügisest käivitasime Interreg Central Balticu programmi raames projekti rahvusvaheliste õpilasfirmade loomiseks „Central Baltic Enterprises without Borders“. Projekti sai partneritega Soomest, Rootsist ja Lätist ette valmistatud juba rohkem kui pool aastat. Projekti avaüritus toimus 6.-8. novembril Tallinnas, kus osales rohkem kui 100 õpilast Soomest, Rootsist, Lätist ja Eestist, kes löid ühiseid õpilasfirmasid. Projekti eesmärgiks on kolme aasta jooksul luua 50 ühisõpilasfirmat ning pakkuda rohkem kui 300 õpilasele võimalust saada rahvusvahelise äri kogemust.

PROJEKTID

Kavandatud tegevusi aitas meil läbi viia SEB Panga toetus meie põhikooli programmide arendamiseks ning Tallinna Sadama toetus õpilasfirma programmi ja õpilasmentorite programmi arendamiseks, lisaks järgmised pika- või lühiajalised projektid:

1. EASi projektid:
  - jätkus projekt „Ettevõtlusteadmised põhikoolist“, mille kaudu koolitasime uusi põhikooli programmide „Mina ja majandus“, „Mina ja ettevõte“ õpetajaid. Kevadel viisime läbi kolm koolitust. Samuti saime selle projekti toel korraldada esimese Eesti minifirmade võistluse 15. aprillil Tallinnas.
  - Eesti õpilasfirmade laat 2015, mille toel korraldasime 2015. aasta õpilasfirmade laada
  - „Mentorite metsakool – märka, mõista, muuda!“ – suvekool õpilasfirma programmi vilistlastele, et koolitada neist õpilasmentoreid tulevastele õpilasfirmadele. Suvekool toimus 26.-28. juunil Voore puhkekeskuses.
2. Haridus- ja Teadusministeerium
Majandusolümpiaadi lõppvoor ja Eesti parima õpilasfirma 2015 ettevalmistus ja osavõtt JA Euroopa õpilasfirmade võistlusest Berliinis
3. Eesti Välisministeeriumi arenguabi projekt „JA Gruusia liitmine Euroopa ettevõtlushariduse perega“ – algas 1. juulist 2014 ja lõppes 31. augustil 2015. 2015. aasta tegevused olid: kahe Gruusi õpilasfirma osavõtt Eesti õpilasfirmade laadast, JA Eesti koolitajate visiit Gruusiasse ning koolitused õpetajatele, mentoritele ja õpilastele ning JA Gruusia parima õpilasfirma osavõtu toetamine Euroopa õpilasfirmade võistlusest.
4. Tallinna Ettevõtlusamet:
  - „Eesti õpilasfirmade laat 2015 Tallinnas Kristiine ja Rocca al Mare keskustes“ – toetus laada läbiviimiseks 14. veebruaril Tallinnas
  - „Eesti õpilasfirmade 20. juubelivõistlus Tallinnas“ – toetus õpilasfirmade võistluse läbiviimiseks 7. mail Mektorys.

5. Cosima – õpilastele, praktikantidele ja töötajatele suunatud metoodika ettevõtte tootmis- ja infoliikumise protsesside juhtimiseks. 2015. aastal viisime läbi protsessijuhtimise pilootkoolitused õpetajatele suvekoolis. Projekti periood 01.10.2013 - 30.09.2015.
6. ESP (European Skills Pass) – projekt Euroopa ühise ettevõtlusteadmiste eksami väljatöötamiseks, JA Euroopa juhitud projekt, kus partneriteks 9 ELi riiki. 2015. aastal viidi õpilasfirmade programmi sisse enesehindamise mudel; JA Eesti spetsialistid aitasid sõnastada testiküsimusi ja tutvustati Euroopa eksami tegemise võimalust õpilastele. Projekti periood 01.10.2013 - 30.09.2016, rahastajaks Euroopa Komisjoni Elukestva õppe programm.
7. ICEE (Innovation Cluster for Entrepreneurship Education) – ettevõtlusõppe mõju uuring. Eesti osaleb JA Euroopa poolt läbi viidavas uuringuprojektis koos Belgia, Soome, Läti ja Itaaliaga. Projekti on kaasatud Eestist neli kooli – Võru Gümnaasium, Tallinna 21. Kool, Kuressaare Ametikool ja Narva Kutseõppekeskus, kus viiakse läbi õpilaste, õpetajate, lapsevanemate ja mentorite hoiakute uuringut ettevõtlusõppe suhtes. 2015. aastal alustati uuringu esimese etapiga. Projekt kestab veebruarist 2015 – jaanuarini 2018, rahastajaks Erasmus+ programm.
8. CBewB (Central Baltic Enterprises without Borders) on projekt mida rahastab Interreg Central Baltic programm Euroopa Regionaalarengufondist. Projekti eesmärk on Eesti, Läti, Soome ja Rootsi ühisõpilasfirmade loomine, et anda noortele rahvusvahelise äri kogemust. 2015. aastal alustati projekti õpilasfirmade avakonverentsiga 6.-8. novembril Tallinnas. Projekti periood on september 2015 - aprill 2019. Selle aja jooksul luuakse vähemalt 50 hästitoimivat rahvusvahelist ühisõpilasfirmat.
9. It's My Future - projekt e-õppe mooduli väljatöötamiseks JA Eesti põhikooli III astme programmi „Mina ja ettevõtlus“ rakendamiseks. 2015. aastal toimus projekti avakoosolek Rootsis.
Projekti periood on 01.10.2015 - 31.07.2018, rahastajaks Erasmus+ programm.

ÕPPEMATERJAL

2015. aastal andsime välja järgmised õppematerjalid:

1. Minifirma programmi tööjuhend õpilastele vene keeles.
2. Gümnaasiumi õpilasfirma programmi õpilase tööjuhendi täiendatud-parandatud trükk.
3. Gümnaasiumi majandusõppe ülesandekogu II ja III osa täiendatud-parandatud trükk.
4. Algklasside programmi 2. osa töövihikute täiendatud-parandatud trükk.

KOOLITUSED JA ÜRITUSED ÕPETAJATELE

Eesti tasand

Erinevatel JA programmide metoodilistel **koolitustel** osales aasta jooksul 200 õpetajat ja juhendajat. Õpilafirma programmi metoodilise koolituse läbis 88 uut juhendajat.

Majandus- ja ettevõtlusõpetajate täiendkoolitustel osales 66 Eesti majandusõpetajat ja õpilafirmade juhendajat. Jätkus koostöö Eesti Pangaga ja kevadisel koolivaheajal, 16. märtsil viis Eesti Pank läbi JA õpetajatele seminari aktuaalsetel majandusteemadel. Koostöös Eesti Majandusõpetajate Seltsiga viidi 26.-28. juunil läbi õpetajate suvekool Vooremaal, põhiteemaks protsesside optimeerimine ja efektiivsus Cosima simulatsioonimängu kaudu, Canvase ärimudeli kasutamine õpilafirmade juhendamisel ning investeerimisõpe CashFlow mängu põhjal.

2014. aastal toimusid järgmised täienduskoolitused Eesti õpetajatele:

1. Valmistumine võistluseks „Eesti parim minifirma“ ja „Eesti parim õpilafirma“ 24. märtsil.
2. Täiendkoolitus majandusõpetajatele 2. aprillil – teemadeks ülevaade maailma majandusest ja finantsturgudest ja tarkade tarbijate ning ettevõtjate kujundamine.
3. Suvekool majandusõpetajatele „Mentorite metsakool – märka, mõista, muuda!! 26.-28. juunil.
4. Õpetajate töövarjupäev 22. oktoobril.

Rahvusvaheline tasand

6.-8. novembril korraldasime CBEwB projekti raames rahvusvahelise õpilafirma programmi avakonverentsi Tallinnas, millest võtsid osa 18 õpetajat ja JA organisatsioonide töötajat Soomest, Rootsist ja Lätist, lisaks 5 Eesti õpetajat, kelle õpilased osalesid konverentsil. Konverents oli suunatud õpilastele, aga korraldasime ka õpetajatele seminari programmi tutvustamiseks ning omavahel tuttavaks saamiseks.

JA Eesti töötajate osalemine välismaistel koolitustel ja projektikohtumistel:

1. 6. mail võttis Epp Vodja koos JA Eesti nõukogu liikme Oliver Peegiga osa JA Euroopa aastakoosolekust Brüsselis.
2. JA Eesti koolitajad Epp Vodja, Aljona Kantor, Kersti Loor, Riin Saar, Kaarel Kallas ja Maria Abel käisid 11.-18. mail Gruusias. Koolitati Gruusia õpetajaid ning mentoreid õpilafirma programmi metoodikas, loovtegevuste ning mängude kasutamises ettevõtlustunnis, õpilastele viidi läbi 12-tunni innovatsioonilaager ning osaleti JA Gruusia aasta parima õpilafirma valimisel.

3. Kersti Loor ja Epp Vodja osalesid 20.-22. mail Portos Cosima projekti vahekohtumisel, kus anti aru tehtust ning valmistuti lõpp-aruande koostamiseks.
4. 3.-4. juunil käisid Epp Vodja, Riin Saar koos projektis osalevate koolide esindajatega Brüsselis ICEE projekti avakoosolekul.
5. Epp Vodja võttis osa Euroopa õpilasfirmade võistlusest ja seal toimunud JA Euroopa tegevjuhtide koosolekust Berliinis 28.-31. juulil.
6. 6.-9. septembril osalesid Epp Vodja, Kersti Loor ja Riin Saar Cosima projekti lõppkohtumisel Valencias, kus võeti kokku projekti tulemused ning arutati lõpp-aruande koostamise üksikasju.
7. 7.-8. septembril võttis Elbe Metsatalu osa ICEE projekti koosolekust Oslos.
8. 16.-17. novembril võttis Riin Saar osa ESP projekti koosolekust Brüsselis.
9. 30. novembril – 3. detsembril osalesid JA Euroopa aastakonverentsil Luksemburgis Epp Vodja ja Kersti Loor. Toimusid rahatarkuse ja fundraisingu töötoad, tutvustati uusi programme ja toimus projekti European Skills Pass koosolek.
10. 7.-8. detsembril osalesid Elbe Metsatalu ja Aljona Kantor projekti It's My Future avakoosolekul Rootsis, kus anti ülevaade projekti tegevustest. Projekti käigus luuakse e-õppe materjalid programmi „Mina ja ettevõte“ juurde.
11. 9.-10. detsembril osales Epp Vodja Interreg Central Baltic projekti instrueerimiskoosolekul Riias.

KOOLITUSED JA ÜRITUSED ÕPILASTELE

Eesti tasand

1. KOOLITUSED ÕPILASFIRMADE LIIKMETELE

Jätkame koolitusi õpilasfirmade liiketele, kuna nii hoiame programmi kvaliteeti ja tagame ühtlasema programmi taseme igas piirkonnas, sõltumata õpetaja tugevusest või kogemustest. Koolitame õpilasi turunduse ja müügi, tootearenduse, raamatupidamise, juhtimise ja personalitöö alal. 2015. aastal toimus 2014/15 õppeaasta teine koolitus õpilasfirmadele 10. jaanuaril Tartus ja sellel osales ca 70 õpilast.

2015/16 õppeaasta esimese koolituse õpilasfirmadele viisime läbi 14. novembril Tallinnas EBSis ja sellel osalesid 190 õpilast. Õpilasfirmade liikmete koolitustel on osalejate arv aasta-aastalt tõusnud ning õpilaste tagasiside on olnud positiivne.

ÕPILASFIRMADE ESINEMISKOOLITUSED

25. aprillil toimusid samaaegselt Tallinnas ja Tartus õpilasfirmade liikmete esinemiskoolitused. Esinemiskoolitused on suunatud eelkõige neile õpilasfirmadele, kes soovivad osaleda õpilasfirmade võistlusel. Koolitus tagab parema ettevalmistuse ning esinemiste ühtlasema taseme. Tallinnas koolitas noori Margit Raid ja tema

koolitustel osales 28 noort. Tartus koolitas õpilasfirmade liikmeid Harald Lepisk ning õpilasi osales 14. Kokku oli koolitustel õpilasi 17st õpilasfirmast.

2. EESTI ÕPILASFIRMADE LAAT

14. veebruaril korraldasime Eesti õpilasfirmade laada. Eesti õpilasfirmade laad on praktilise müügikoolitusena oluline õpilasfirma programmi osa, millest on oodatud osa võtma kõik Eesti õpilasfirmad. Eelmisest aastast innustust saanuna, korraldasime ka 2015. aastal laada üheaegselt kahes kaubanduskeskuses – Kristiine ja Rocca al Mare keskustes. Õpilasfirmade hajutamine kahe keskuse vahel vähendab nendevahelist konkurentsi ning parandab osalejate müügitulemusi. Laadal osales kokku ligi 160 õpilasfirmat, neist 88 firmat Kristiines ja 72 firmat Rocca al Mare keskuses. Osalejaid oli ka välisriikidest: kaks õpilasfirmat Gruusiast, kaks õpilasfirmat Türgist, kaks Lätist ja kaks Rootsist.

Parimad valiti välja mitmetes kategooriates ning mõlemas kaubanduskeskuses eraldi. Auhinnad jagunesid järgmiselt.

Kristiine keskuses

Kvaliteetne ja innovaativne toode – Põlva Ühisgümnaasiumi ÕF Sabletté väiksed seebitabletid, juhendaja Kaia Tamm.

Parim teenus – ÕF Foodhunt Vanalinna Hariduskolleeegiumist, juhendaja Kristel Rannaääre. Noored koguvad kokku Tallinna pealinna söögikohtade toidupakkumised ühte keskkonda, kus neid on mugav vaadata

Parima müügistrateegia auhind – ÕF Spaatlitäis kreemi Tartu Kutsehariduskeskusest, juhendaja Ena Drenkhan. Õpilasfirma tordid ja koogid müüsid sõbrapäeval tõesti hästi.

Stiilpreemia – ÕF Wooch Miina Härma Gümnaasiumist, juhendaja Karmo Kurvits. Õpilasfirma Wooch liikmed nägid välja sama stiilsed kui nende pakutavad puidust käekellad.

Rahvusvahelise potentsiaali preemiaid anti Kristiines välja kaks ja need läksid õpilasfirmale Sidesleep Tallinna Reaalkoolist, kes toodavad toredaid reisipatju, mida saab imipannpadega klaasi külge kinnitada, nende juhendaja Ene Saar ja õpilasfirmale Simple+ Läti Madonas State Gymnasiumist, juhendaja Iveta Vabule. Läti õpilasfirma tooteks olid mugavad ja praktilised riidekatted.

Kristiine keskuse särava alguse preemia pälvis minifirma J.B.A.A. Tabasalu ühisgümnaasiumist, juhendaja Krista Savitsch. Noored pakuvad eirnevaid vannisoolasid, huuleläikeid ja muid hügieenitooteid ja paistsid väga silma oma entusiasmi ning hea müügitegevusega.

Estonian Business School'i eripreemia – ÕF Sidesleep Tallinna Reaalkoolist, juhendaja Ene Saar.

Seppälä eriauhind mõtte ja teostuse eest – ÕF Haapsalu Aabits Innovatsioonikeskusest INNOKAS, juhendaja Angela Leppik. Noored on teinud aabitsa stiilis Haapsalu linna tutvustava infomaterjali.

Liftikõne (sales pitch) võistlusel anti välja kolm preemiat: ÕF Sidesleep Tallinna Reaalkoolist, juhendaja Ene Saar, ÕF Foodhunt Vanalinna Hariduskolleegiumist, juhendaja Kristel Rannaääre ja ÕF Haapsalu Aabits Innovatsioonikeskusest INNOKAS, juhendaja Angela Leppik.

Rahva lemmik Kristiine Keskuses – ÕF eSportSeries Tallinna Linnamäe Vene Lütseumist, juhendaja Pavel Vassiljev.

Rocca al Mare Keskuses

Kvaliteetne ja innovaatiline toode – ÕF Sportlastic Hugo Treffneri Gümnaasiumist, juhendaja Ülle Seevri. Sportlasticu tooteks on taskutega spordivöö, kuhu on hea sportimise ajaks oma vajalikud elektroonsed vidinad ja muud tarbed panna.

Parim teenus – ÕF E-Muusikakool Läänemaa Ühisgümnaasiumist, juhendaja Indrek Kask.

Parim müügistrateegia – ÕF Kodanikud Tallinna 32. Keskkoolist, juhendaja Olev Pihlakas. Noored pakuvad mängukaarte, mille abil saab tuttavamks Eesti tuntud inimestega.

Stiilpreemia – EwB VAP Footbag Pirita Majandusgümnaasiumist, juhendaja Ursula Paavel, kes teevad ja müüvad populaarseid kõksimispaale.

Tugeva rahvusvahelise potentsiaali preemia läks ÕF KaRoKe'le Pärnu Koidula Gümnaasiumist pilvekujuliste disainvalgustite eest, juhendaja Mari Suurväli.

Rocca al Mare Keskuse särava alguse preemia – MF MSK-AUDIO Pärnu Mai Koolist, juhendaja Teet Kurs. Noorte tooteks on audioseaded, mida nad ise kokku panevad.

Estonian Business School'i eripreemia – ÕF SafeCharge Tallinna 21. Koolist, juhendaja Epp Vodja. Õpilasfirma SafeCharge tooteks on mobiililaadimiskotikesed, mis väldivad telefonide põrandal vedelemist laadimise ajal.

Ajujaht andis välja kolm innovatsioonipreemiat. Parimateks olid ÕF Ringo Tallinna 21. Koolist, kes müüvad pudeliavamissõrmuseid, juhendaja Hendrik Hindov, ÕF SAO Viljandi Gümnaasiumist, kelle tooteks on küünlasüütajad koos -kustutajatega, juhendaja Külli Hiimäe-Metsar ja ÕF TäitsaPael Tallinna 21. Koolist, kes teevad ilusaid nahast käepaelu, juhendaja Hendrik Hindov.

Lillekauplus Mileedi eripreemia – ÕF Elementaarne Tallinna Reaalkoolist, juhendaja Maarja Kikas. Noorte tooteks on käitumisraamatukesed, kust leiab juhiseid viisakaks käitumiseks erinevates olukordades.

Rahva lemmik Rocca al Mare keskuses – ÕF Ringo Tallinna 21. Koolist, juhendaja Hendrik Hindov.

Üldpreemiad

Laadaga olid seotud reklaamivõistlus ja meediatähelepanu võistlus, mille parimad kuulutati samuti laadal välja.

Parima videoreklaami tegi ÕF Libe suusk Rakvere Reaalgümnaasiumist, juhendaja Diana Tandru.

Parim raadioreklaam oli ÕF-il TäitsaPael Tallinna 21. Koolist, juhendaja Hendrik Hindov.

Enim meediatähelepanu pälvis õpilasfirma Elementaarne Tallinna Reaalkoolist, juhendaja Maarja Kikas.

3. MAJANDUSOLÜMPIAAD

Olümpiaadi piirkonnavoored toimusid 7. märtsil üheaegselt 14 maakonnas ja suuremas linnas. Osales 127 õpilast 51 koolist. Tegime olümpiaadi ülesehituses suure muudatuse: ettevõtlussimulatsiooni Titan asendasime ettevõtluse kompleksülesandega. Olümpiaad koosnes kahest osast: teooriaküsimused ning ettevõtlusülesanne. Mõlemad viidi läbi internetipõhiselt. Uus lähenemine sai väga head tagasisidet ja kasutame väljatöötatud mudelit ka edaspidi.

2. aprillil toimunud lõppvooru kutsus olümpiaadikomisjon 32 õpilast.

Olümpiaadi võitjad:

I - II koht	Carl Robert Sookael Türi Ühisgümnaasiumist, õpetaja Aave Päeva Mark Gerassimenko Jõhvi Vene Gümnaasiumist, õpetaja Ellu Kullamägi
III - IV koht	Erik Suits Tallinna Reaalkoolist, õpetaja Ene Saar Tiit Hendrik Piibeleht Gustav Adolfi Gümnaasiumist, õpetaja Riina Timmermann
V koht	Kaur Paarop Hugo Treffneri Gümnaasiumist, õpetaja Ülle Seevri
VI koht	Jörgen Jõulu Tallinna Reaalkoolist, õpetaja Ene Saar

4. EESTI TITAN 2015

Internetipõhine võistlus gümnaasiumiõpilastele ettevõtlussimulatsioonis TITAN toimus 19. jaanuarist kuni 17. veebruarini.

Kolmevoorulise võistluse finaali toimus 17. veebruaril.

Eesti Titan 2015 võistluse tulemused:

I koht – võistkond Wall Street (Markus Rene Pae, Marko Klopets, Rasmus Zalite)	Gustav Adolfi Gümnaasiumist
II koht – võistkond OurAlaska (Stepan Lesihhin)	Narva Keeltelütseumist
III koht – võistkond KA (Karl Anton)	Rakvere Gümnaasiumist

5. CREATLON 8.-9. KLASSILE

Põhikooli ettevõtlusmäng Creatlon on kujunenud juba omaette arvestatavaks programmiks, millel osalejaid aasta-aastalt enam. Creatloni alustati 2015. aasta sügisel juba kuuendat hooaega ja algusest peale on võistlus toimunud koostöös EBS Gümnaasiumiga. Sari on kolmeosaline: oktoobris toimub majandusteemaline viktoriin (toimus 2014. a 8. oktoobril), ettevõtlik meeskonnatöö viiakse läbi novembris ja

loovülesanne jaanuaris-veebruaris. Majandus- ja ettevõtlusteemalisest viktoriinist ettevõtlusnädala raames 9. oktoobril 2014 võtsid *Moodle* veebikeskkonna kaudu osa 917 õpilast 55st koolist. Meeskonnamängust novembris võttis osa 38 kuni kolmeliikmelist meeskonda. Kolmandaks ülesandeks oli lastele rahatarkust õpetava lauamängu loomine. Kõik kolm etappi lahendasid lõpuni 26 meeskonda.

Võistlus kujunes väga tasavägiseks, seetõttu kuulutati välja kolm esikohta. Tublimaid premeeriti 2. aprillil toimunud pidulikult aktusel.

I – III koht Tallinna Prantsuse Lütseumi võistkond **L'arc-en-ciel**: Gamithra Marga, Anett Peel, Katarina Elisabeth Staak, juhendaja Anne Kүүsmaa

I - III koht Rakvere Gümnaasiumi võistkond **Kardashianid**: Ulrika Saar, Brenda Brigitta Vetik, Getter Johanna Kerm, juhendaja Reet Bobõlski

I - III koht Tabasalu Ühisgümnaasiumi võistkond **The Business Girls**: Kristiina Jane Ruuto, Keity Härm ja Laura Karilaid, juhendaja Krista Savitsch

6. VÕISTLUS EESTI PARIM MINIFIRMA 2015

Minifirma programmi levik on kasvanud ja et veelgi programmi populariseerida ning noorte motivatsiooni tõsta, otsustasime korraldada minifirmadele võistluse. Esimene Eesti minifirmade võistlus toimus 15. aprillil EBSis. Osa võtsid kuus julget minifirmat.

Esimeseks Eesti parimaks minifirmaks pärjati Tabasalu Ühisgümnaasiumi minifirma **J.B.A.A** koosseisus Arina Laanemets, Anna Sepman, Johanna Brita Uusmees, Ruth Kübard ja Elis Reitalu, juhendaja Krista Savitsch ja mentor Kari Maripuu. Tüdrukute firma kasvas välja nende enda huvidest ja vajadustest ning tegeleb huulepalsamite, vannitoodete ja teiste kehahooldustoodete tootmisega.

Teise koha sai kaardimängu Krutskitega Tsiga välja mõelnud Värskas Gümnaasiumi minifirma **Vigurvänt**, kuhu kuuluvad Anete Vabarna, Maia Mustimets, Alic Koppel ja Krete Auser. Neid juhendas Pille Kruustik. Kaardimäng toimub Musta Notsu põhimõttel. Kaartidel kujutatud Seto riietusesemeid ja sümboloid kandvad loomad on joonistanud tüdrukute koolikaaslane. Kaartide järgi on võimalik õppida seto keelt, sest Seto sümbolid on kaardil kirjas nii eesti kui ka seto keeles.

Kolmanda koha teenis väga ilusaid käsitöö-kerpe valmistav minifirma **Kuldne Kolmik** Misso Koolist, koosseisus Anita Erik, Keidi Fomotškin ja Krissandra Rebaste, juhendaja Külli Rood.

7. VÕISTLUS EESTI PARIM ÕPILASFIRMA 2015

Võistluse finaali toimus 7. mail Tallinnas Mektory Innovatsioonikeskuses.

Finaalis osales 20 õpilasfirmat, kes pääsesid finaali esitatud aruannete põhjal. Võistlusel esitlesid õpilasfirmad on ettevõtet 4-minutilise presentatsiooniga, tutvustasid võistlusstendi juures oma toodet või teenust ning vestlesid žüriiga.

Parimad:

Eesti parim õpilasfirma aastal 2015 on ÕF Wooch Miina Härma Gümnaasiumist (Henri Hallik, Magnus Loos, Meelis Pihlap, Roland Sirg ja juhendaja Karmo Kurvits). Wooch toodab käsitööna puidust käekellasid – neile tõi võidu ühtaegu põnev idee,

väga hea teostus ning ka nende võime oma eksklusiivse hinnaga ajanäitajaid väga edukalt müüa.

Teise koha sai ÕF E-Muusikakool Innovatsioonikeskusest Innokas (Berta Valdma, Karel Nappus, Markus Lember, juhendad Angela Leppik ja Indrek Kask). Nemad pakuvad muusikaõppega koostöös loodud laulu-, pilliõppe- ja muusika algteadmiste õppevideote kogu.

Kolmanda koha teenis välja ÕF Sporter (Ian Allan Leman, Liisa Ansip, Peeter Pungar, Siim Kask, juhendaja Ülle Seevri. Hugo Treffneri Gümnaasium, Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium ja Tartu Jaan Poska Gümnaasium). Sporter on noortele tutvuste loomiseks põnevaid spordiüritusi korraldav meeskond, kelle visiooniks on mitmekesisem ja tervislikum ühiskond õnnelike sportlike noorukite näol.

8. MENTORITE METSAKOOL JA ÕPILASMENTORITE PROGRAMMI TAASKÄIVITAMINE

2015. aastal taaskäivitasime mitu aastat varjusurmas olnud õpilasmentorite programmi. 26.-28. juunil alustasime programmi Mentorite metsakooliga, kuhu kutsusime värsked õpilasfirma programmi vilistlased, et neid ette valmistada mentoriteks uutele õpilasfirmadele. Suvekoolis õpetasime noortele juhtimist, turundust ja läbirääkimist. Suvekoolis osales 50 õpilast.

8.-9. oktoobril viisime läbi õpilasmentorite programmi koolituse, kus õpetasime enesejuhtimist ja protsesside optimeerimist. 20 õpilasmentorit said osaleda ka „Wealth Forumil“ oktoobris, kus esinesid sellised tuntud koolitajad Robert ja Kim Kiyosaki ja Eric Edmeades.

9. TÖÖVARJUPÄEV 19. NOVEMBRIL

JA traditsiooniline ja populaarne karjääriprogramm andis sel aastal umbes 3000 gümnasistile võimaluse tutvuda ettevõtja või oma ala spetsialisti tööpäevaga.

Piirkondlik tasand

1. MAJANDUSPÄEVAD JA MESSID

Meie kaasabil ja osalusel toimusid majandust ja ettevõtlust propageerivad üritused erinevates Eesti piirkondades. 24. jaanuaril olid õpilasfirmad väljas Progetiigri messil Tallinnas, 27. veebruaril tutvustasime oma organisatsiooni Pärnu haridusmessil ja mai alguses osalesid 7 õpilasfirmat Büroomaailma messil.

Ettevõtluspäevadel pakkusime erinevaid tegevusmänge noortele Tallinna 21. Koolis märtsis, Innovatsioonipäeval Paides 1. oktoobril, Viljandimaa koolide ettevõtluspäeval 14. oktoobril Tarvastu Gümnaasiumis, ja 13. novembril Ida-Virumaa koolide ettevõtluspäeval.

Narva Haridusfestivalil 29. oktoobril viisime läbi mitu töötuba õpetajatele.

Tallinna Ettevõtlusameti toel ja koostöös Ajujahiga tutvustasime 4.-5. detsembril oma tegevusi Teeviida messil ettevõtluse alal.

2. ÕPILASFIRMADE LAADAD

21. novembril toimus rahvusvaheline piiriäärsete õpilasfirmade konkurss-laad „Üle piiri turundus“ Värskas kultuurikeskuses. Osalesid õpilasfirmad Setomaalt, Lätist ja Venemaalt. JA Eesti töötaja Riin Saar osales laada žüriis ja aitas välja valida parimaid.

Õpilasfirmade traditsioonilised jõululaadad toimusid detsembris Pärnus (kahel korral), Tartus, Raplas ja Narvas.

3. ETTEVÕTLUSNÄDALA RAAMES korraldasime Tartus ja Tallinnas järgmised üritused: 8.-9. klasside õpilastele üle-eestiline arvutipõhine majandusteadmiste viktoriin. Gümnaasiumi õpilastele kohumised õpilasfirma programmi vilistlasega „Võta ise ette!“ terves Eestis.

Rahvusvaheline tasand

8.-9. juunil lähetasime kaks EBSi üliõpilasfirmat Baltimaade üliõpilasfirmade võistlusele, mille korraldas Hunday. Selle võistluse võitis Eesti tudengifirma Elcons, kelle liikmed olid välja kasvanud õpilasfirmast.

Eesti parim õpilasfirma Wooch esindas Eestit silmapaistvalt Euroopa õpilasfirmade võistlusel Berliinis 28.-31. juulil. Koju toodi kaks preemiat – Wooch võitis internetikeskkonnas toimunud rahvahääletuse ning sellega teeniti välja sotsiaalmeedia eripreemia. Samuti tunnustas Euroopa õpilasfirmade vilistlasi ühendav organisatsioon JA Alumni Woochi tegevjuhti Henri Hallikut ja tema oskusi firmat juhtida noore juhi auhinnaga.

EESTI-GRUUSIA KOOSTÖÖ

14. veebruaril osales kaks Gruusia õpilasfirmat Tallinnas Eesti õpilasfirmade laadal Kristiine keskkuses. Viiepäevase programmi jooksul said Gruusia noored tutvuda Eesti ettevõtetega, tutvustada oma õpilasfirmat teistele õpilasfirmade tegijatele minikonverentsil, koguda uusi tutvusi Eestist ja mujaltki.

JÄRELKASV

MTÜ SENT – SILD ETTEVÕTLIKE NOORTE TULEVIKKU

Meie vilistlasorganisatsioon MTÜ SENT tähistas 2015. aasta novembris oma 10. aastapäeva. Ühtlasi otsustati jätkata uue nime all. Organisatsioon hakkab kandma nimetust JA Alumni Estonia.

Meie vilistlasorganisatsiooni liikmed osalesid aktiivselt koolitustel ning kuulusid kõikidesse õpilasürituste korraldustoimkondadesse.

Traditsiooniliselt korraldas SENT Töövarjupäeva Krooni 19. novembril.

KOOSTÖÖ JA TOETAJAD

2015. aastal sai JA Eesti suurtoetajaks SEB Pank. SEB Pank toetas JA Eesti põhikooli programmide arendamist ja leviku laiendamist.

Jätkusid varem sõlmitud koostöösuhted EBSi, Baltika Grupi, Coca-Cola Hellenicuga, Viking Line'iga, Äripäevaga. Tallinna Ettevõtlusamet oli heaks toetajaks ja partneriks Eesti õpilasfirmade laada ja võistluse läbiviimisel.

Tihenes koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga. Haridusministeerium on JA õpilasfirma programmi mõju uuriva projekti ICEE partneriks. Samuti algas 2015. aastal haridusministeeriumi koordineeritava projekti „Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne arendamine kõigil arengutasemetel“ (EETA) ettevalmistamine ning selle projekti töögruppides osalemine.

2009. aasta detsembrist kuni tänase päevani on JA Eestil rõõm olla Ma armastan aidata annetuskeskonnas. Meil on hea meel, et 2015. aastal lisandus JA Eestile mitmeid suuri eraannetajaid. JA Eesti suurtoetajad on Oliver Peek, Raul Tagaväli ja Peeter Pärtel.

AS Favor korraldas seoses oma 25. sünnipäevaga annetuskampania Eesti parima õpilasfirma Wooch Euroopa võistlusest osavõtu ja selleks ettevalmistamise toetamiseks.

Oleme rõõmsad koostöö üle paljude partnerite, toetajate ja vabatahtlikega.

Partnerid

Ajujaht	Majandus-	ja
Estonian Business School	Kommunikatsiooniministeerium	
Kristiine Kaubanduskeskus AS	QUIN Estonia	
Eesti Intellektuaalomandi- ja	SENT MTÜ	
Tehnoloogiasirde Keskus	Sebra Koolitused MTÜ	
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda	Tallinna 21. Kool	
Eesti Majandusõpetajate Selts	Tallinna Haridusamet	
Elukestva Õppe arendamise Sihtasutus	Tallinna Ettevõtlusamet	
Innove	Tallinna Reaalkool	
EMSL	Tartu Linnavalitsus	
IVEK	Tartu Poska Gümnaasium	
JCI Eesti	Tartu Ärinõuandla	
Haridus- ja Teadusministeerium	USA saatkond Eestis	
	Välisministeerium	

Toetajad

Balti Veski AS	Eesti Intellektuaalomandi ja
Baltika Group AS	Tehnoloogiasirde Keskus
BLRT Grupp AS	Euroopa Komisjoni esindus Eestis
Coca-Cola HBC Eesti AS	Estonian Business School Group AS
Eesti Pandipakend AS	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
	Fast Track Education OÜ

GKR Invest OÜ
Infotark AS
Kalev Chocolate Factory AS
Kristiine Kaubanduskeskus AS
Realister OÜ
Rocca al Mare Kaubanduskeskuse AS
SEB Pank
Seppälä Estonia OÜ
Sysop OÜ
Tallinna Ettevõtlusamet
Tallinna Haridusamet
Tallinna Lauluväljak SA
Tallinna Lennujaam AS
Tallinna Sadam AS
Tallinna Teletorn SA
Tartu Linnavalitsuse Haridusosakond
Tartu Ärinõuandla
TEA Kirjastus AS
Tehnopol SA
Tele 2 AS
Viking Line OÜ
Välisministeerium
Värskä Vesi AS
Äripäev AS

Vabatahtlikud

Agnes Meriküll
 Airiin Kadakmaa
 Aivar Õunapuu
 Aleksei Razin
 Ander Hindremäe
 Andra Varo
 Andrei Korobeinik
 Andrus Altrov
 Anette Järvpõld
 Anette Lilje
 Angela Leppik
 Anne-Mai Helemäe
 Anne-Mari Rannamäe
 Anniki Kaisal
 Anu Olvik
 Anu Ahven
 Ave-Ly Hints
 Dajana Grasman
 Daniil Golubev
 Dina Tanaga
 Elbe Metsatalu
 Elina Peekmann
 Ene Andruskevitšus
 Ene Saar
 Ergo Neeme
 Erge Heido
 Ester Eomois
 Eva Tšepurko
 Georg Merilo
 Gert-Kristjan Rungi
 Hanna Kivila
 Hanna-Lysa Kenk
 Hanna Maria Leemets
 Harry Väljak
 Helen Sams
 Helje Jaarma
 Helle Roop
 Helmar Ots
 Hendrik Hindov
 Ivar Jegerson
 Jaanus Simm
 Jan Tomingas
 Jana Kukk
 Jane Leppmets
 Janeli Virnas
 Jelena Böstrova
 Jelena Vassiljeva
 Johannes Madis Aasmäe

Joonas Roots
 Jüri Toit
 Ikevald Rannap
 Kaia Tamm
 Kaide-Liis Suurväli
 Kaire Jõe
 Kaja Koovit
 Karen Sonts
 Karmo Kurvits
 Karolin Luik
 Katja Ljubobratets
 Kauri Sooväli
 Kelly Kipper
 Krista Kink
 Kristel Ratas
 Kristiina Kägu
 Kristiina Taukul
 Kristine Ross
 Kristjan Erik Liive
 Kristjan Seema
 Kristjan Vardja
 Liis Salo
 Liis Poska
 Liisa Aavik
 Madis Leppik
 Madis Lämmergas
 Madis Vodja
 Maire Tamm
 Mait Palts
 Marek Mekk
 Margit Luts
 Margit Raid
 Margot Sarv
 Margus Maksimov
 Margus Potisepp
 Mari Helen Štarkov
 Mari Suurväli
 Maria Rahamägi
 Mari-Ann Vellerand
 Mart Jallai
 Martin Hanson
 Martin-Johannes Raude
 Martin Karro
 Martin Tammvee
 Merilyn Poks
 Merilyn Renser
 Merit Puustusmaa
 Merlin Müür

Mikk Saar
Minna Joor
Natalie Sanna
Niina Sidorenko
Olev Pihlakas
Oliver Peek
Paavo Pilv
Peeter Pärtel
Peeter Tohver
Peeter Vaas
Pille-Riin Paas
Piret Viil
Ralf Raava
Raul Potisepp
Reet Bobõlski
Reijo Sepp
Rein Loik
Remo Holsmer
Riina Arvisto
Robert Pikmets
Robin Saluoks
Roger Linask
Roland Tokko

Rudolf-Gustav Hanni
Sander Kosk
Siiri Uus
Silja Enok
Silva Tomingas
Siret Villmann
Sirje Kasendi
Sten Laansoo
Stenver Kõöp
Sylvia Krupp
Taniel Ormus
Taavi Kreem
Talvi Järv
Tiina Teder
Toomas Danneberg
Triin Rum
Tõnu Erin
Victoria Tääker
Viktor Mahhov
Viktor Tammeveski
Ülari Alamets
Ülle Seevri
Ülle Tiido

Aruande koostas

Kersti Loor
JA Eesti juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	49 290	81 526	2
Nõuded ja ettemaksud	6 693	4 052	3
Varud	14 539	14 773	4
Kokku käibevara	70 522	100 351	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	5 685	7 537	6
Kokku põhivara	5 685	7 537	
Kokku varad	76 207	107 888	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksud	19 382	17 980	8
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	31 104	16 090	
Kokku lühiajalised kohustused	50 486	34 070	
Kokku kohustused	50 486	34 070	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	73 818	109 422	
Aruandeaasta tulem	-48 097	-35 604	
Kokku netovara	25 721	73 818	
Kokku kohustused ja netovara	76 207	107 888	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	187 335	229 492	10
Tulu ettevõtlusest	36 111	220 808	11
Kokku tulud	223 446	450 300	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-131 130	-199 601	12
Mitmesugused tegevuskulud	-56 494	-168 624	
Tööjõukulud	-82 203	-117 228	13
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-1 852	-592	
Kokku kulud	-271 679	-486 045	
Põhitegevuse tulem	-48 233	-35 745	
Muud finantstulud ja -kulud	136	141	
Aruandeaasta tulem	-48 097	-35 604	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-48 233	-35 745	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	1 852	592	
Kokku korrigeerimised	1 852	592	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-2 173	95 484	
Varude muutus	-234	-3 602	
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	16 416	-95 056	
Laekunud intressid	9	13	
Kokku rahavood põhitegevusest	-32 363	-38 314	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	0	-6 748	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	0	-6 748	
Kokku rahavood	-32 363	-45 062	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	81 526	126 460	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-32 363	-45 062	
Valuutakursside muutuste mõju	127	128	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	49 290	81 526	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2013	109 422	109 422
Aruandeaasta tulem	-35 604	-35 604
31.12.2014	73 818	73 818
Aruandeaasta tulem	-48 097	-48 097
31.12.2015	25 721	25 721

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Junior Achievement Eesti 2015. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid. SA Junior Achievement Eesti tulude ja kulude aruanne on koostatud vastavalt RTJ 14 juhendile.

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi. Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid ja lühiajalisi pangadeposiite. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid tegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused seisuga 31. detsember 2015 on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakurside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on kajastatud üldhalduskuludes. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisenähtena.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kulude kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varude sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud varu bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varude soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.

Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit, sihtfinantseerimise kohustus kajastatakse tulus varude kuluks kandmise perioodis.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 640 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 640

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinad ja seadmed	5

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustused

Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid ning lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustusega otseselt seotud tehingukulutusi. Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Tulud

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

SA Junior Achievement Eesti tulud on seotud põhikirjalise tegevusega: koolituste korraldamisega ja õppematerjalide müügiga.

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglasest väärtusest. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes "Annetused ja toetused" kirjel.

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Seotud osapooled

Sihtasutus loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriliste otsustele. Seotud osapooled on sihtasutuse juhatus ning eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Sularaha kassas	528	653
Arvelduskontod	48 762	80 873
Kokku raha	49 290	81 526

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2015	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	585	585
Ostjatelt laekumata arved	585	585
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	6	6
Muud nõuded	3 951	3 951
Viitlaekumised	3 951	3 951
Ettemaksed	2 151	2 151
Tulevaste perioodide kulud	2 151	2 151
Kokku nõuded ja ettemaksed	6 693	6 693
	31.12.2014	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	3 117	3 117
Ostjatelt laekumata arved	3 117	3 117
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	6	6
Ettemaksed	929	929
Muud makstud ettemaksed	929	929
Kokku nõuded ja ettemaksed	4 052	4 052

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Müügiks trükitud õppematerjalid	14 539	14 773
Kokku varud	14 539	14 773
	2015	2014
Varude allahindlus ja mahakandmine	317	475

Seoses põhikooli 3. astme õpilaste ürituste ja konkursside raames Majandusõpikute kingitusteks jagamisega kanti aruandeaastal maha õppematerjali summas 317€.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2015		31.12.2014	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		1 375		1 103
Sotsiaalmaks		5 351		4 334
Kohustuslik kogumispension		184		145
Töötuskindlustusmaksed		262		249
Ettemaksukonto jääk	6		6	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	6	7 172	6	5 831

Lisa 6 Materiaalne põhivara

(eurodes)

	Kokku	
	Masinad ja seadmed	
31.12.2013		
Soetusmaksumus	2 511	2 511
Akumuleeritud kulum	-1 130	-1 130
Jääkmaksumus	1 381	1 381
Ostud ja parendused	6 748	6 748
Amortisatsioonikulu	-592	-592
31.12.2014		
Soetusmaksumus	9 258	9 258
Akumuleeritud kulum	-1 721	-1 721
Jääkmaksumus	7 537	7 537
Amortisatsioonikulu	-1 852	-1 852
31.12.2015		
Soetusmaksumus	9 258	9 258
Akumuleeritud kulum	-3 573	-3 573
Jääkmaksumus	5 685	5 685

Lisa 7 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2015	2014
Kasutusrendikulu	9 734	9 763

Aruandeperioodil on kajastatud ruumide rendimakseid 6 270 eurot ja sõiduki rendimakseid 3 464 eurot.

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	4 265	4 265	
Võlad töövõtjatele	7 945	7 945	
Maksuvõlad	7 172	7 172	5
Kokku võlad ja ettemaksed	19 382	19 382	
	31.12.2014	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	5 549	5 549	
Võlad töövõtjatele	6 600	6 600	
Maksuvõlad	5 831	5 831	5
Kokku võlad ja ettemaksed	17 980	17 980	

Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2013	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2014
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Moldova Arengukoostöö	29 010		-2 220	-26 790	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium õpilasfirmade võistlus	70 000			-70 000	0
NordPlus Horizontal projekt	11 649			-11 649	0
Youth Entrepreneurship Strategies projekt	-20 921	20 834	87	0	0
Muud sihtfinantseerimised	1 000			-1 000	0
Haridus- ja Teadusministeeriumi toetus õpilasvõistlustele	0	10 000		-10 000	0
Tallinna 21. Kooli projekt õpilaste osalemiseks õpilasfirmade laatadel	0	16 081		-16 081	0
Tallinna Ettevõtlusameti toetus Euroopa võistlustele	0	1 500		-1 500	0
Viking Line Eesti OÜ toetus õpilasfirmade võistlusele	0	1 500		-1 500	0
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse toetus õpilasfirmade laadale	0	6 830		-6 830	0
Tallinna Ettevõtlusameti toetus laadale	0	3 000		-3 000	0
Välisministeeriumi arenguabi projekt Moldova toetuseks	0	16 385		-16 385	0
Välisministeeriumi arengukoostöö Gruusia toetuseks	0	23 918		-15 360	8 558
Euroopa ESP projekt	0	15 800		-8 268	7 532
COSIMA projekt	0	8 492		-8 492	0
Take Tech projekt	0	2 746		-2 746	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	90 738	127 086	-2 133	-199 601	16 090
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	90 738	127 086	-2 133	-199 601	16 090

	31.12.2014	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2015
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Välismisnisteeriumi arengukoostöö Gruusia toetuseks	8 558	21 718		-30 276	0
Euroopa ESP projekt	7 532	14 600		-7 606	14 526
Tallinna Ettevõtlusameti toetus õpilasfirmade laada korraldamiseks		1 500		-1 500	
Haridus- ja Teadusministeeriumi toetus		10 000		-10 000	
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse toetus		8 180		-8 180	
Tallinna Ettevõtlusameti toetus		1 500		-1 500	
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus		9 546		-9 546	
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus		7 168		-7 168	
COSIMA projekt		6 468		-10 419	-3 951
ICEE projekt		39 013		-37 435	1 578
Europe BYE National Award		15 000		0	15 000
JA Europe COYC 2014 FEE BYE 2015		7 500		-7 500	
Linking Nordic-Baltic school		4 600		-4 600	
Rahandusministeerium Projekt 144-2013-A jääk			-634	634	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	16 090	146 793	-634	-135 096	27 153
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	16 090	146 793	-634	-135 096	27 153

Lisa 10 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	135 096	199 601	9
Mittesihtotstarbelised annetused ja toetused	52 239	29 891	
Kokku annetused ja toetused	187 335	229 492	

Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2015	2014
Õppematerjalide müük	10 751	10 913
Muud tulud (reklaam, teenused)	1 500	500
Koolitus, osavõtumaksud	23 860	209 395
Kokku tulu ettevõtlusest	36 111	220 808

Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2015	2014
Transpordikulud	22 641	0
Lähetuskulud	10 634	0
Tööjõukulud	35 390	25 523
Ürituste korraldamine ja nendes osalemine	37 204	149 697
Koolidele jagatud raha	20 000	0
Muud	5 261	24 381
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	131 130	199 601

Lisa 13 Tööjõukulud (eurodes)

	2015	2014
Palgakulu	87 887	106 470
Sotsiaalmaksud	29 706	36 280
Kokku tööjõukulud	117 593	142 750
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	35 390	25 523
Töötajate keskmine arv taandatud täistööajale	7	8

SA Junior Achievement Eesti keskmine töötajate arv oli aruandeaastal 7 inimest, lisaks maksti tasusid koolituste läbiviijatele.

SA Junior Achievement Eesti juhatuse liikmete töötasu oli 49 676 eurot. Nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

Lisa 14 Seotud osapooled (eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

2015	Ostud
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	4 300
2014	Ostud
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	441

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2015	2014
Arvestatud tasu	49 676	50 828

Aruandeaastal ostis SA Junior Achievement Eesti teenust Klaabu, Nipi ja Tige Kala usaldusühingust (seotud isikuks on juhatuse liige Kersti Loor) summas 250 eurot ning Hundi Konsultatsioonid OÜ-lt (seotud isikuks on Epp Vodja) summas 4050 eurot. Summad on toodud real "Tegev-ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud".

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 22.06.2016

Sihtasutus Junior Achievement Eesti (registrikood: 90000587) 01.01.2015 - 31.12.2015 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
EPP VODJA	Juhatuse liige	22.06.2016

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Junior Achievement Eesti nõukogule

Oleme auditeerinud Sihtasutus Junior Achievement Eesti raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2015, tulemiaruanne, netovara muutuste muutuste aruanne ja rahavoogude aruanne eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on toodud lehekülgedel 21 kuni 33, on kaasatud käesolevale aruandele.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnaajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeauditiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeauditiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamiseks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Sihtasutus Junior Achievement Eesti finantsseisundit seisuga 31.12.2015 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Krista Rosenberg

Vandeauditiitori number 494

KR Finants OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 237

Saue vald, Harjumaa

22.06.2016

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Junior Achievement Eesti (registrikood: 90000587) 01.01.2015 - 31.12.2015 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KRISTA ROSENBERG	Vandeaudiitor	22.06.2016

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muu mujal liigitamata koolitus	85599	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6210998
Mobiiltelefon	+372 5030477
E-posti aadress	junior@ja.ee
E-posti aadress	epp@ja.ee
Veebilehe aadress	www.ja.ee